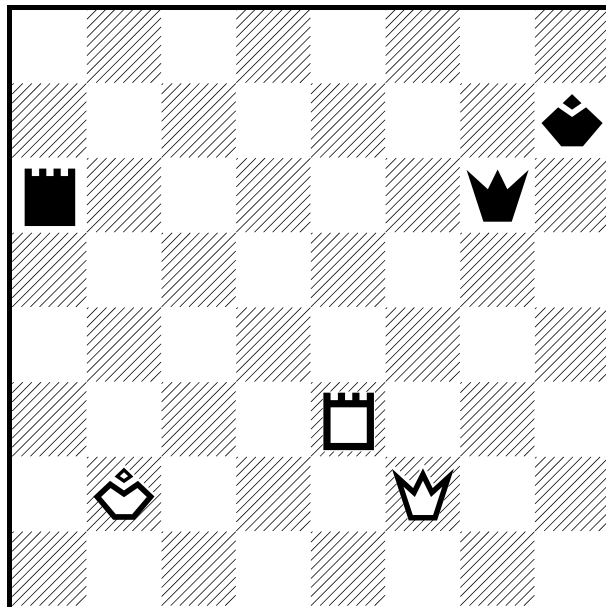


4.

Naprosto remízová pozice...
A přece lze černého umanévrovat. Záhada.



Bílý vyhraje

Záhada

„Víte,“ pravil pan Winter (1. VT), když se skupinka hráčů středně velkého okresního openu sešla po prvním kole v místní hospodě a navzájem se představovali. „Měl jsem v životě opravdu štěstí, protože se můžu de facto živit tím, co mě baví – totiž šachy.“

„Vy?“ podivil se pan Krakorec (KM), ponímal se lžičkou v kávě a měl pocit, že to rozhodně není spravedlivé, protože sám byl zaměstnancem státního úřadu a svoji práci nikterak nemiloval.

„Šachy mohou přece vydělávat peníze i jinak, nejenom profesionální hrou. Někdo může být organizátor, někdo si vydělává jako šachový novinář,“ prohlásil pan Bedák (2. VT), který však o tom všem měl coby rentiér představu spíše jen teoretickou.

„Nic z toho není můj případ,“ prohlásil pan Winter, ale pak přišel číšník, pánové si objednali a hovor se stočil jinam, respektive mluvit začali další hráči u jejich stolu.

Panu Krakorcovi však ta otázka vrtala hlavou; se jménem pana Wintera se nikdy neseťkal i přes to, že šachové dění vášnivě sledoval. Nečetl o žádném takovém sběrateli ani řemeslníkovi, který by vyráběl umělecké figurky. Tak co tedy Winter dělá? Krakorec si dokonce vzpomněl i na jistého velmi dobrého hráče, který však přece jen nebyl tak dobrý, aby se zcela uživil šachovou hrou, a tak si na turnajích přilepšoval drobnými krádežemi. Možná by si měl dát na Wintera pozor, aby se ještě nakonec nestal jeho obětí. Pokládal se za smolaře a nebylo to přesvědčení úplně bezdůvodné.

Winter hned od začátku turnaje působil skutečně podezřele. Zdálo se, že mu na průběhu partií příliš nezáleželo, naopak šmejdil sálem sem a tam; podivně mrkal, jako kdyby měl v brýlích fotoaparát či jinou elektroniku. Naštěstí jeho výsledky ani předvedená hra nezavdávaly u soupeřů důvod ke stížnostem, že snad Winter využívá počítačovou nápovědu. Krakorec spíše čekal, kdo první ohlásí ztrátu peněženky či příručního zavazadla.

Nakonec k žádnému incidentu tohoto druhu během celého turnaje nedošlo. Krakorec se ovšem podezřelému šachovému profesionálovi mimo hrací sál stejně raději vyhýbal. Naopak Bedák Krakorcovi, s nímž obýval společný pokoj, Wintera popsal jako velice zábavného společníka.

„Co ten tady dokázal místním v hospodě o šachistech namluvit, to bys nevěřil. A ne že by to byl nějaký vejtaha, kdepak, prostě je vodil za nos jen tak pro zábavu.“ Bedák dodal, že Winter by mohl klidně fungovat jako sňatkový podvodník, akorát, že k tomu by se mu stěží vyplatilo objíždět šachové turnaje. Pan Krakorec k tomu podotkl, že disproporce mezi pohlavími, které existují v šachovém světě, ho vedly k úvahám o tom, že by podstoupil operativní změnu pohlaví, čímž by se jednak mohl stát členem reprezentace, za druhé pak jistě výrazně posílit své šance navazovat partnerské vztahy. Na to Bedák navázal, že podle jeho názoru je značná část špičkových hráček právě mužského původu, jen se to pečlivě tají.

Nakonec však přišla opět řeč na to, čím se pan Winter živí. Závistivý a zvědavý Krakorec, vůbec se netěšící, jak brzy bude muset opět začít plnit své byrokratické povinnosti, tedy pragmaticky potlačil nechuť k nedůvěryhodnému kolegovi. Po skončení turnaje za Winterem (který skončil předposlední) prostě zašel a položil mu přímou otázku.

„Obávám se,“ odkašlal si Winter, „že abych vám to vysvětlil, bude to trvat trochu déle. Kdybyste však zde v nádražní restauraci se mnou počkal až na následující rychlík, rád se s vámi o své tajemství podělím. Ostatně, dokonce byste mi mohl pomoci. Víte, jde o takovou věc s hlavním favoritem tohoto openu. Vy jste přece jen silnější šachista než já, tak s ním třeba budete mít příležitost hrát i v budoucnu – a pak mi poskytnout určitou informaci... Ne, musím to objasnit po pořádku. Takže, živím se jako šachový detektiv.“

„Cože?“ Krakorec o něčem podobném nikdy neslyšel, ale pak začal být na sebe pyšný, jak byl jeho původní odhad trefný, snad jen s tím rozdílem, že dotyčný se pohybuje na druhé straně kriminální barikády. „Myslíte něco jako ostraha? Prostě hlídáte, aby se v sále

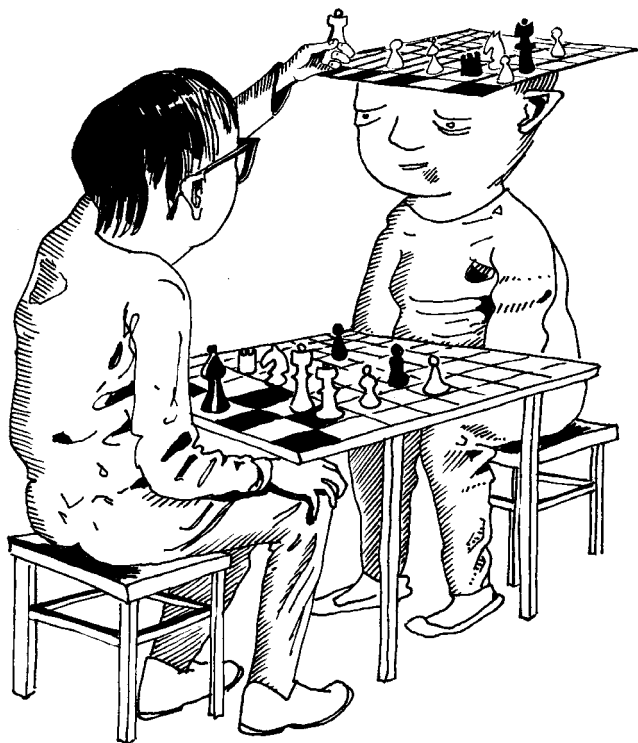
nekradlo, při předávání finančních cen nedošlo k loupežnému pře-
padení nebo tak něco?“

„Blíží se to tomu jen dost vzdáleně,“ Winter si odkašlal významně
a sebevědomě, „provádím složitější, delikátnější šetření.“

„Třeba ty různé počítačové nápovědy?“

„Nu, jako soukromý detektiv řeším samozřejmě to, co si ode mě
pořadatel nebo jiný klient objedná. Mám však již jistou reputaci a svoji
cenu, proto se na mě obracejí se složitějšími žádostmi.“

„Nezlobte se, ale opravdu jsem nikdy netušil, že šachová zločin-
nost může nabírat tolika forem, aby se vyplatilo pro ni zřizovat tak
specializovanou profesi.“



„Ó ano, rozhodně ano. Zločince pracující v rukavičkách tato hra i celé prostředí přitahuje, zakládají si na své inteligenci, schopnosti dedukce, umění přechytračit protivníka... Ostatně, vždyť jistě sám víte, jak jsou šachové motivy populární i v detektivkách; a v tomto případě literatura představuje celkem věrný obraz kriminality zcela reálné.“

„Počkejte, mě ale stále vážně nenapadá, co tedy vlastně máte na práci – tady na openu v okresním městě.“ Krakorec začal mít podezření, zda si z něho šachový detektiv neutahuje. „Chcete říct, že třeba do šachových hodin někdo ukryje tikající pekelný stroj? Někoho probodnete figurkou? Vlastně znám jen jediný případ, kdy jsem se v souvislosti se šachy setkal s policejním vyšetřováním, a i to vlastně byla jen náhoda a blbý vtip. Víte, jak se psalo o té nešťastné simultánce naslepo, bylo to možná i na titulních stránkách, na takovém kuriózním případě si všichni pochopitelně smlsli...“

„To byla skutečně jen smůla,“ odbyl záležitost Winter. Účastníci simultánky naslepo se tehdy na mistra domluvili a po skončení hry (byla již noc a venku naprostá tma) v sále zhasli. Teprve poté sundali mistrovi šátek, načež v něm celá situace pochopitelně vzbudila přesvědčení, že během hry oslepl. Utrpěl mozkovou mrtvicí a i když přežil, jeho další zájem o podobné produkce značně ochladl a záležitost se řešila i soudně.

„Ve skutečnosti,“ pokračoval Winter, „jsem ale odhalil, nebo alespoň zaznamenal řadu vražd souvisejících přímo se šachy. Tak například jistý hráč sehrál velmi slabě svoji poslední partii a pak byl zavražděn. Asi je vám hned jasné, o co šlo – v té chvíli byl už mrtvý, partii již za něj hrál dvojník vybraný vrahy, pochopitelně požadavek na fyzickou podobu byl natolik omezující, že již nedokázali najít dvojníka s odpovídajícími šachovými dovednostmi.“

„Na takový trik by se snad ale přišlo i prostě z určení doby smrti, ne?“ zapochyboval Krakorec.

„Možná ano, možná ne. Řešil jsem také případ, kdy byl šachista zabit speciální úpravou hodin – tikaly v zlovlných tónech a s frekvencí

způsobující epileptický záchvat. Navíc přitom byla změněna i rychlost hodin tak, aby dříve nastala časová tíseň a záchvat mohl být připsán na vrub souvisejícímu stresu.“

„Dobrá, ale co jste měl za úkol na právě skončeném openu, jestli to tedy není služební tajemství?“

„Prozradím vám to. Tím se dostávám k tomu, že bychom si mohli být užiteční. Víte, FIDE si mě najala na boj s paranormálními jevy v šachu.“

„To jako myslíte, jako když prezident FIDE veřejně prohlašuje, že byl unesen mimozemšťany? Nebo jak se profesor Zuchar z KGB pokoušel hypnotizovat Korčného při slavném zápasu o titul mistra světa v Baguiu? Přece jen se mi nezdá, že by open v okresním městě s účastí jediného velmistra byl tak významný.“

„Zkoumám jinou techniku, o které se v poslední době spekuluje, že ji řada hráčů používá. Pasivní telepatii.“

„Což znamená...“

„Že vidíte do hlavy soupeři a čtete její obsah. Vidíte, jaké soupeř počítá varianty. Tím víte všechno, co ví on, šetříte čas i síly. Tušíte, čeho se nejvíc obává. Často pak k výhře stačí vymyslet sám jen něco málo navíc a někdy není třeba ani to.“

„A měl jste zde na openu nějaké konkrétní podezření?“

„No právě, hlavní favorit, velmistr N. Nepřipadalo vám, že hrál dost slabě? Chápete, když odečítal z hlavy okresním hráčům jako já. Nebo tedy vy,“ dodal skromně, „já jsem přirozeně na tak vysoké stoly, abych se s ním mohl utkat, na rozdíl od vás vůbec neměl šanci proniknout.“

Pan Krakorec pocítil v žaludku šimravý pocit signalizující, že něco není v pořádku. „Máte pravdu,“ připustil. „Prohrál jsem, ale vlastně s pocitem, že hraju jen s někým o chlousek lepším.“

„Vidíte, to je přesně to, co jsem chtěl slyšet. Velice jste mi pomohl. Platím,“ mávl Winter rukou na obsluhu. „Víte, teď jsem si uvědomil, že jsem si zde ve městě zapomněl ještě něco vyřídit. Ale však my se ještě někdy určitě potkáme, vše vám oplatím a kdo ví, třeba budu i potřebovat asistenta. A co se týče velmistra N., zdejšího vítěze...“

Pan Winter nedokončil, co se s velmistrem N. stane, pokynul a rychle zamířil k východu.

Pan Krakorec si cestou vlakem nechal celou záležitost důkladně projít hlavou. Tak předně, velmistr N. byl hlavním favoritem, přesto však turnaj nevyhrál. Kdyby však dokázal číst myšlenky, pak, jak říkal Winter, přece... No, možná to celé nefunguje bezchybně. Také na rozdíl od vítěze turnaje sice N. nebyl poražen, ale zdržel se několika remízami. I to by mohlo nasvědčovat... Ale přece jen je tu ještě jedna věc. Kdybyste četli soupeřům myšlenky, proč byste pak hráli prakticky neznámý open? Vždyť byste zatím mohli sehrávat vyrovnaná utkání i s hráči světové extratřídy...

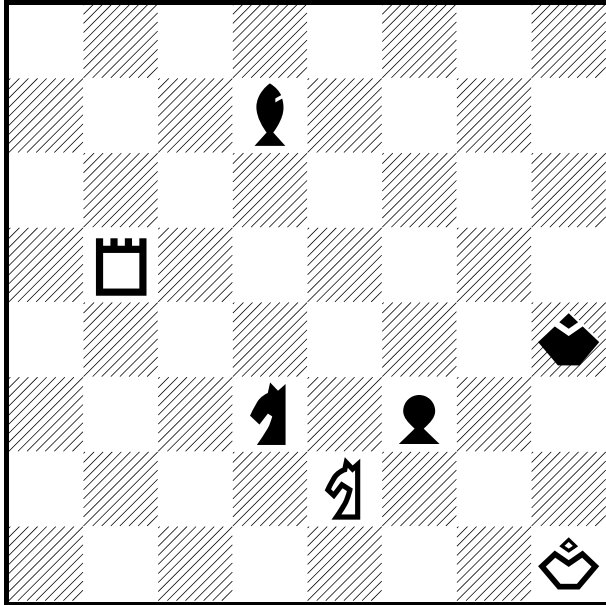
Pan Krakorec si uvědomil, že Bedák tehdy přirovnal Wintera ke sňatkovému podvodníkovi, který mate lidi nejspíš jen tak pro vlastní potěšení. Liška podšitá, takhle mi nasadit brouka do hlavy, říkal si. Doma navíc zjistil, že mu schází peněženka a mobil, ale z toho se nedalo nic vyvodit. Mohl mu je někdo ukrást ve vlaku, mohl to i sám v zamyšlení někde vytrousit. No to nám to ten open pěkně skončil...

Druhý den pan Krakorec opět nastoupil do svého zaměstnání. Sleduje zprávy o účastnících různých turnajů a kontroluje, zda se mezi nimi nevyskytne velmistr N. nebo hráč 1. výkonnostní třídy Winter, člověk nejistého profesního zařazení. KM Krakorec by se sice rád šachy živil a Winter v tomto smyslu cosi neurčitě naznačoval... Přesto se však Krakorec nakonec rozhodl, že turnajům s těmito dvěma účastníky se bude vyhýbat, spíše pro klid duše než z obav o peněženku.

Toto rozhodnutí ale bylo vlastně zbytečné. Jak zjistil, oba zcela přestali nastupovat – tak snad tedy přece jen na té telepatii něco bylo a N. byl zatčen? Pana Krakorce to zmátlo ještě víc, je čím dál roztržitější a jeho nadřízení v úřadu s ním v poslední době určitě nemohou být spokojeni. Možná mu nakonec opravdu nezbude než se zkusit živit šachy. Koneckonců, sám se přesvědčil, že hraje jen o něco hůř než velmistr N., a pak jsou zde jistě i jiné možnosti...

5.

Ani detektiv Winter, ani velmistr N.
by cestu nenašli, úzká pěšinka končí v patu.



Bílý remizuje